

*Методичні рекомендації для батьків і педагогів щодо
використання сценаріїв сучасних сервісів і цифрових
застосунків в організації художньо-продуктивної
діяльності дітей*

*ШТЕФАґ МАРИНА
ВОРОЖБІТ-ГОРБАТЮК ВІКТОРІЯ
ДОЦЕНКО СВІТЛАНА*

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди

Кафедра інформаційних технологій
Кафедра освітології та інноваційної педагогіки

Методичні рекомендації для батьків і педагогів
щодо використання сценаріїв сучасних сервісів і цифрових застосунків
в організації художньо-продуктивної діяльності дітей

Харків
2021

УДК 37.091.217:379.8:004.457(083.13)

Рекомендовано до друку редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди протокол № 7 від 11.11.2021

Рецензенти:

Лебедєва В.В. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри інформаційних технологій, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Хижняк І.А. – доктор педагогічних наук, професор, декан факультету початкової, технологічної та професійної освіти ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

М 54 Методичні рекомендації для батьків і педагогів щодо використання сценаріїв сучасних сервісів і цифрових застосунків в організації художньо-продуктивної діяльності дітей /

Укладачі: Штефан М., Ворожбіт-Горбатюк В., Доценко С. Харків, 2021. 28 с.

Методичні рекомендації містять дидактичні матеріали, розробки занять та інструкції до використання сценаріїв сучасних сервісів і застосунків для організації самостійної художньо-продуктивної діяльності дітей.

Навчальне видання розраховане для використання здобувачами першого бакалаврського, другого (магістерського) рівня вищої педагогічної освіти, педагогічними працівниками закладів дошкільної і загальної середньої освіти, батьками дітей, організаторами прикладної/мистецької діяльності дітей.

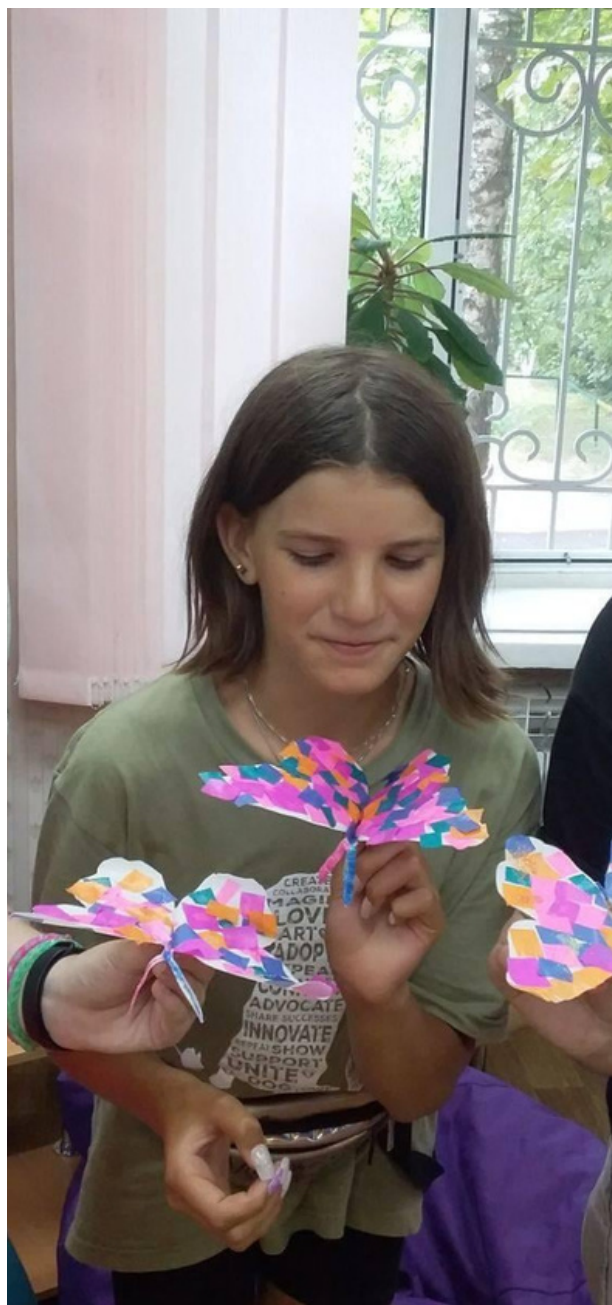
Затверджено на засіданні кафедри інформаційних технологій Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (протокол № 3 від 26 жовтня 2021 р.)

УДК 37.091.217:379.8:004.457(083.13)

М 54

© ХНПУ імені Г.С. Сковороди

ЗМІСТ

- 05** Обирають діти. Дорослі пропонують!
- 06** З чого почати?
- 08** Сценарії сучасних сервісів для організації спільної художньо-продуктивної діяльності дорослих і дітей
- 20** Цифрові застосунки в організації художньо-продуктивної діяльності дітей
- 27** Корисні джерела і завдання для саморозвитку

Обирають діти, дорослі пропонують!

Важливо ознайомитись з першими розділом, з гармонійним поєднанням кола Іттена, який є основою для подальшого розвитку художнього та естетичного смаку у дітей.

Незважаючи на те, що діти опинились у цифровому світі, де мають значення вже гігабайти, байти, пікселі, мегапікселі, а майже вся інформація створюється зберігається та передається, у електронному форматі - для суспільства залишається важливим естетичне оформлення інформації: світлина, картини, відео. Для формування успішного майбутнього необхідно приділяти увагу розвитку творчої складової та удосконалювати її протягом життя.

Творчі заняття мають на меті не тільки розвиток певних технічних навичок дитини, а й пізнання малечю себе через творчість, розвиток своїх почуттів та розуміння самого себе та навколишнього світу. Творчість сприяє створенню доброзичливої атмосфери, вихованню поваги один до одного, до батьків, дітей, педагогів.

Нам дорослим треба пам'ятати, що розвиток розумових здібностей дітей залежить від інтенсивності використання вправ для пальців рук та формування і реалізацію творчих образів через різноманітність художніх засобів.

Формування художніх навичок в дитини починається від моменту зацікавлення відтиском своєї долоньки. Діти пізнають світ через сенсорні еталони: форми, величини, колір. Це – умова розвитку образного мислення. Дошкільний вік найсприятливіший для загального розвитку. У цьому віці широкі можливості для художньо-продуктивної діяльності дитини. Діти дошкільного віку ознайомлені з художніми матеріалами, можуть свідомо віддавати перевагу певним матеріалам, технікам, виду художньої діяльності. Пропонуємо будувати заняття таким чином, щоб діти могли обрати певний вид діяльності на свій розсуд, або поєднувати декілька видів діяльності. Корисно визначати теми за порами року, створювати художні вироби за тематичними напрямками.

Не класичні схеми занять

Безумовно, така робота передбачає ретельну підготовку, та результат цього вартий. Художньо-продуктивна діяльність вдало поєднується з іншими видами діяльності та інтегрується з логіко-математичною діяльністю, розвитком мовлення. Будь-який художній виріб має геометричну форму, величину, розташування художніх елементів на виробі, відповідає певній логіці, має числове значення.

У сучасному інформаційному просторі, у тому числі – віртуальному, невичерпні можливості для художньо-продуктивної діяльності, панують ті ж правила для створення художнього образу. Знання кольорів, форм, співвідношення величин допоможе створити якісний художній продукт. Ми пропонуємо не класичні схеми заняття, а такі, що виходять за межі традиційних. Їх можна адаптувати до реальних умов як вдома, так і в закладах освіти.

Базис занять – проєктна діяльність

Базис занять – проєктна діяльність, яка спонукає вже з дошкільця до співпраці, розвиває комунікативні навички, взаємоповагу. Художній продукт самотужки не створити за 25 хвилин, але можна цю мету реалізувати за кілька занять, надати дітям час для підготовки матеріалу, осмислення та роздумів для удосконалення свого майбутнього художнього продукту.

Ви знайдете безліч цікавих ідей, тем, які є не лише допоможуть урізноманітнити власні культурні надбання, але допоможуть познайомити дітей з іншими культурами, навчити цінувати традиції рідного краю, довкілля.

Найсутьовніше: Ви у співтворчості з дитиною плекатимете особистість.

З чого починати ?

Гармонійне поєднання кольорів

- Кольорове коло Іттена. Що це ?
- Як це працює?

Коло Іттена -цей кольорове коло, яке допомагає підбирати гармонійні колірні комбінації, що складаються з двох і більше кольорів. **Малюнок 1.**

Мал.1

Коло Іттена складається з **3-х частин:**

- Трикутника в центрі. Тут розташовані три кольори, які Іттен вважав основними: **жовтий, червоний і синій.**
- Шестикутники, «добудованого» до трикутника. У цій фігурі розташовуються кольори другого порядку, **отримані в результаті попарного змішування основних кольорів.**

Коло розділене на 12 секторів. Ті частини кола, на які не вказують вершини трикутника і шестикутника, містять відтінки, що утворені шляхом змішування кольорів з сусідніх секторів..

Як використовувати в художній діяльності з дітьми?

Прості комбінації

1. Якщо провести через центр кола пряму лінію, отримаємо комплементарне поєднання - максимально контрастне.

Малюнок 2.

2. Трикутник утворює класичну тріаду: три кольори в його кутах дають збалансоване поєднання. Цей варіант підійде, якщо потрібна розмаїття кольорової гами.

Малюнок 3.

3. Прямокутна схема. Поєднуються ближчі відтінки.

Малюнок 4.

4. Квадрат, накладений на коло Іттена, утворює гармонійне поєднання – чотириколовий. **Малюнок 5.**

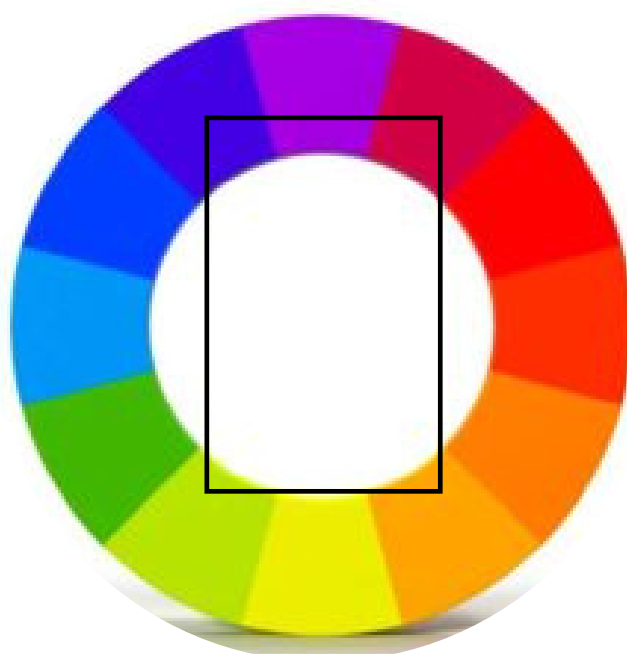

Мал.2

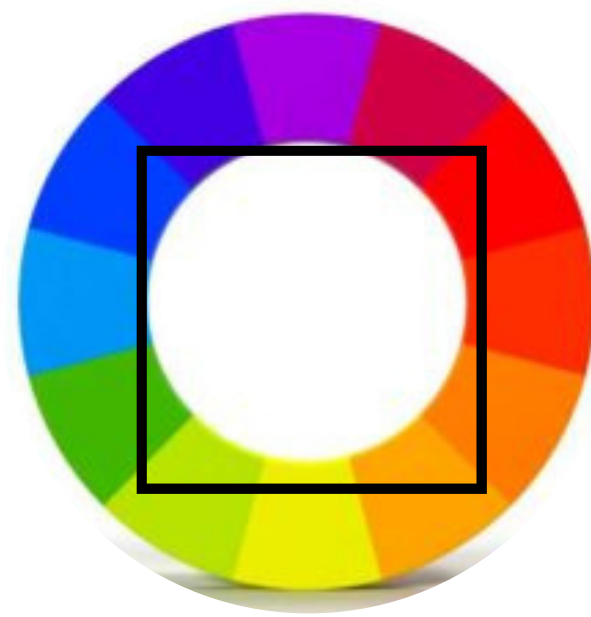
Кольорове коло Іттена

Мал.3

Мал.4

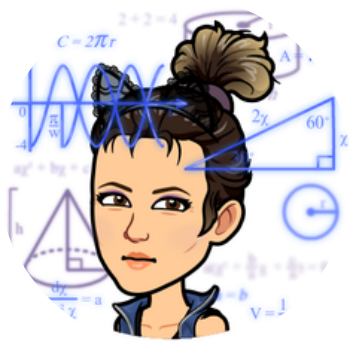

Мал.5

Що далі?

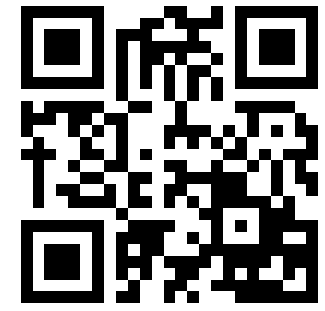

Коло Іттена допомагає швидко підбирати гармонійні поєднання кольорів, допомагає засвоїти геометричні фігури, розвивати просторове мислення, вдосконалювати логіко-математичні навички

А якщо в онлайн?

*Скануй
виключно для педагогів*

Навіщо дітей вчити правил поєднання кольорів?

Насправді, діти обирають природні кольори. Але для розвитку естетичних смаків та стилю важливо давати вірці. Спочатку діти можуть виконувати завдання за зразком, правилом, поступово самостійно формувати власну палітру кольорів. Для цього ми пропонуємо прості, цікаві ігри на поєднання кольорів.

- Знайди для кольора друга
- Яскраві кольори пори року. Дітям необхідно обрати основний колір, який відповідає вибраній порі року та додати до нього два кольори, які гармонійно поєднуються з основним кольором.
- Родинні кольори (Обираємо кольори, близькі за відтінком)
- Створи власну палітру
- Мої улюблені кольори
- Палітра природніх кольорів
- Кольорова парасолька, піца, тістечко

Ці ігрові вправи допоможуть дітям розвивати відчуття кольору та формувати естетичні смаки і створювати власні яскраві художні продукти.

Робота з кольорами позитивно впливає на емоційний стан дитини.

Які є варіанти саме для дітей?

1. Пізнаємо колір через фарбу
2. Пізнаємо колір через папір
3. Змішуємо кольори: пластилін, фарби

Шаблони

Наприклад

Пізнаємо природу через художньо-продуктивну діяльність

Спостереження, дослідження довкілля відкриває багато цікавих, нових фактів про світ. У теплий період року більшість занять рекомендовано проводити на вулиці у різних форматах і локаціях.

Форми заняття для дітей XXI століття

Пленер & Open Air

Влада
Навіщо?

Марина
Перебування на природі покращує настрій педагогів і дітей.

Влада
Які матеріали потрібні?

Марина
Фарби, або олівці, аркуши, мольберти або планшети.

Влада
Дітям буде цікаво?

Марина
Спробуйте...

А це варіанти рішення

А що потім?

Насправді класичний пленер може бути складним для дітей, адже він потребує тривалої зосередженості уваги. Тому пропонуємо використовувати для творчих занять форму "Open Air"

Ок. Що з цим робити?

- Малюємо фарбами та олівцями за зразком, задумом
- Створюємо туристичні маршрути з мапами
- Досліджуємо рослини, виготовляємо флористичні композиції
- Виготовляємо іграшки з природного матеріалу
- Організовуємо парад, аукціон творчих робіт на свіжому повітрі

Кожен педагог може до цього переліку додати безліч ідей :)

Розпочавши, не зупиняйтесь

Гортайте далі

Запалюємо педагогічні зірки

Педагог - неймовірна професія її обирають за покликанням серця. Саме ця професія розвиває усе життя, творчий потенціал вихованців і педагога. Повір у себе - і все складеться якнайкраще.

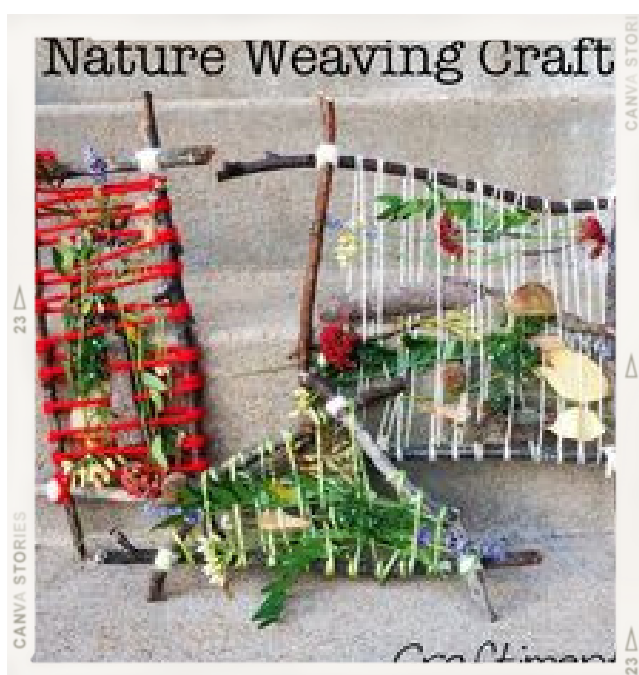
Досліджуємо світ

Спостерігаємо, малюємо, фантазуємо

Моделюємо з природного матеріалу

Зимові варіації

Сніг - справжнє чудо для дітей та дорослих. На нього всі чекають.
Та для пернатих снігові замети - справжнє випробування.

Сніжні фантазії

Рятуємо пернатих

Виготовляємо годівнички

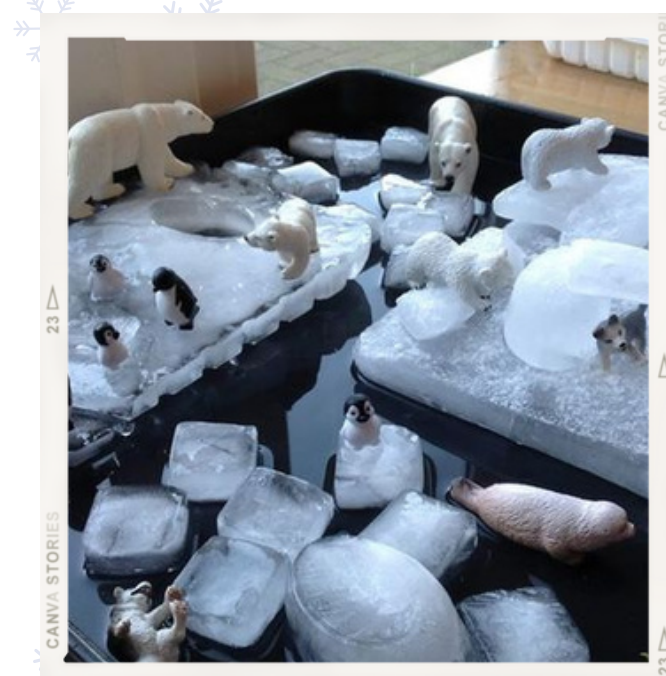
Зимові варіації

У зимовий період можна створювати красу довкола, додавати яскраві кольори тут і зараз, за допомогою креативних фотозон.

Прикрашаємо майданчики

Готуємо зимові фотозони та інсталяції

Новорічні прикраси
Гортайте

Зимові варіації

Добре, вже є новорічні світлини, майданчики прикрашені. На часі- вітальні листівки для друзів і рідних.

Тримайте орієнтир- варіанти і спробуйте виготовити гірлянду із цитрусових, святкову бутафорію. Скануйте QR-коди

Новорічні листівки

Декор

Інструкція з виготовлення,
шаблони

Новорічна гірлянди

Рецепти

Шаблони

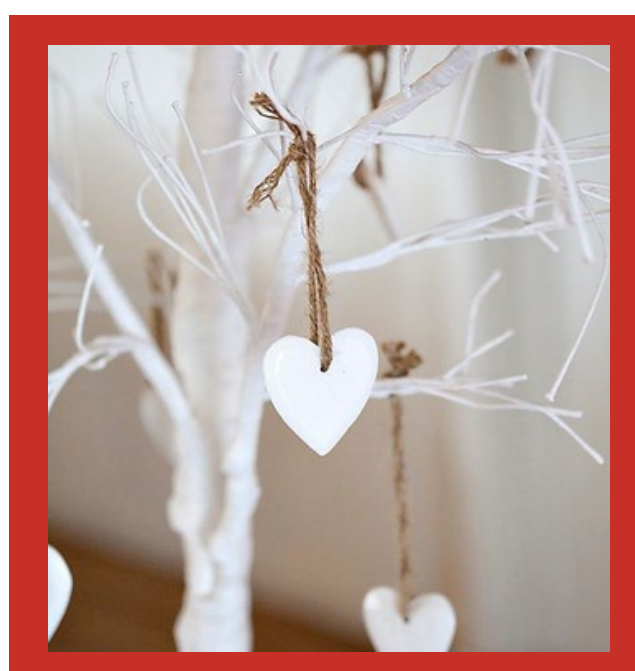
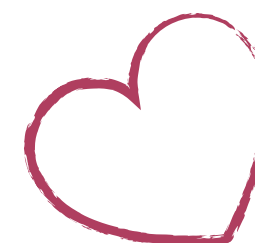

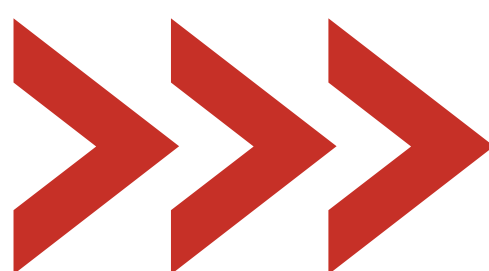
Свято Дружби

Лютий вважається самим морозним місяцем, але саме 14 лютого святкують день дружби та кохання. Саме для Вас є декілька цікавих ідей.

Сувеніри до дня Святого Валентина

Сувеніри із солоного тіста

Рецепти солоного тіста

Склад:

*Борошно пшеничне - 1 ст. ;

Сіль - 1 ст. ;

Вода - 0,5 ст.

Олія - 1 ст.л.

Важливо: сіль дрібного помелу і без домішок, борошно потрібно вибирати найпростіше, без добавок, а воду дуже холодну.

Ярнбомбінг або вуличне в'язання

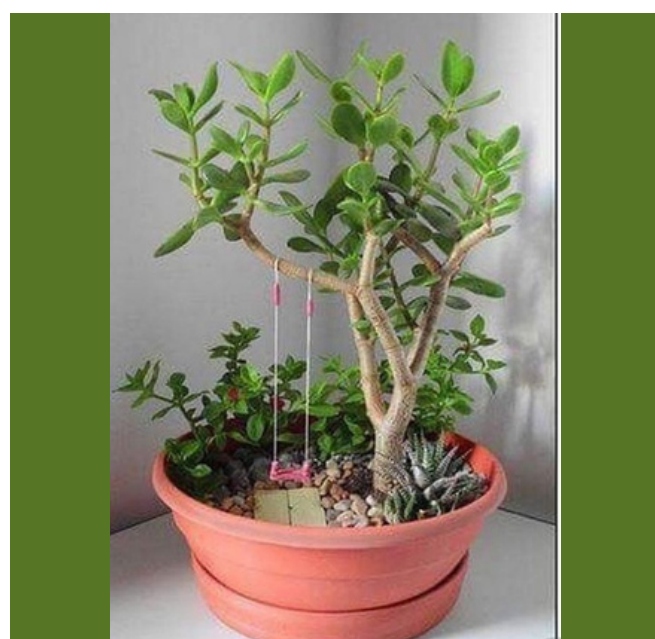
Весна

Весна час пробудження природа. Настала пора спостереження за рослинами, пташенятами, таненням снігу.

Дизайн куточків природи

Нестандартні горщики для рослин

Деталі для казкового саду

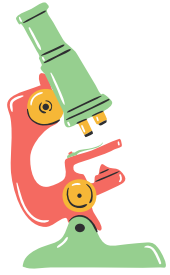

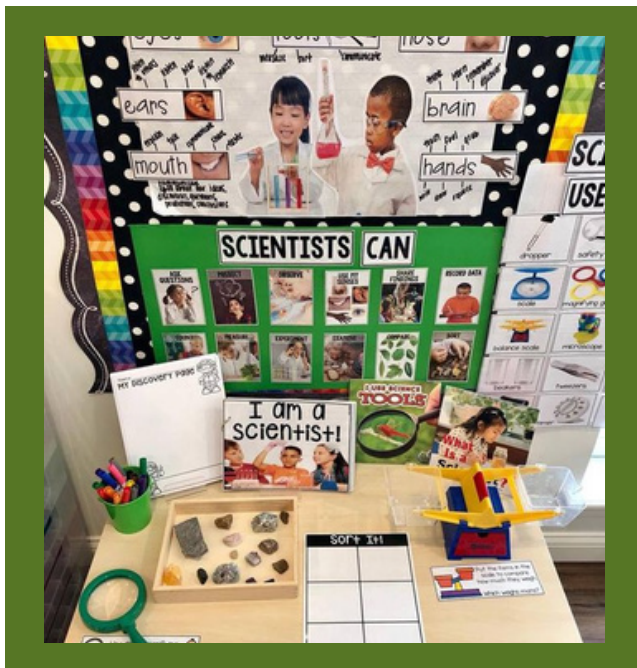
Весна

Дитина увесь час досліджує та пізнає світ саме через природу.

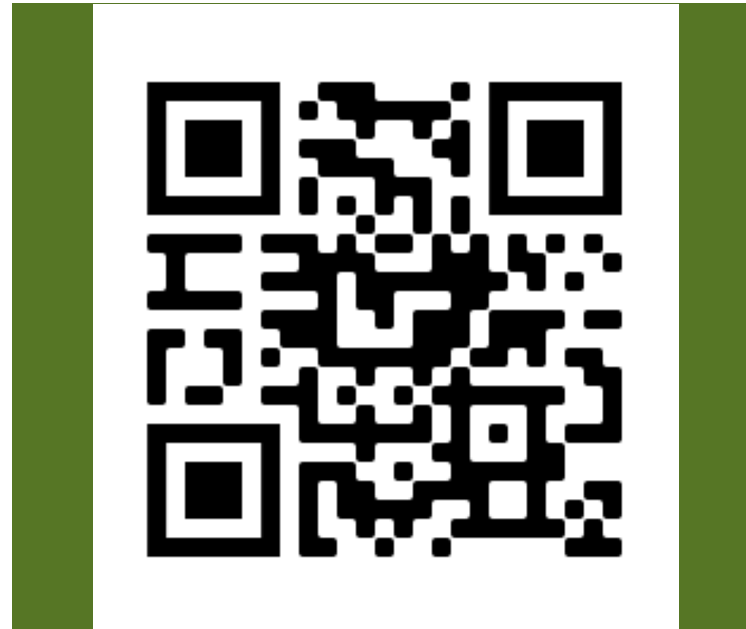
Роздивляється та пробує на смак сніжинки, спостерігає за хмарами, метеликами, формує свій власний досвід.

Створюємо науково-дослідні тематичні осередки

Використанні джерела

Обов'язково для відвідування

Творчість & природний матеріал

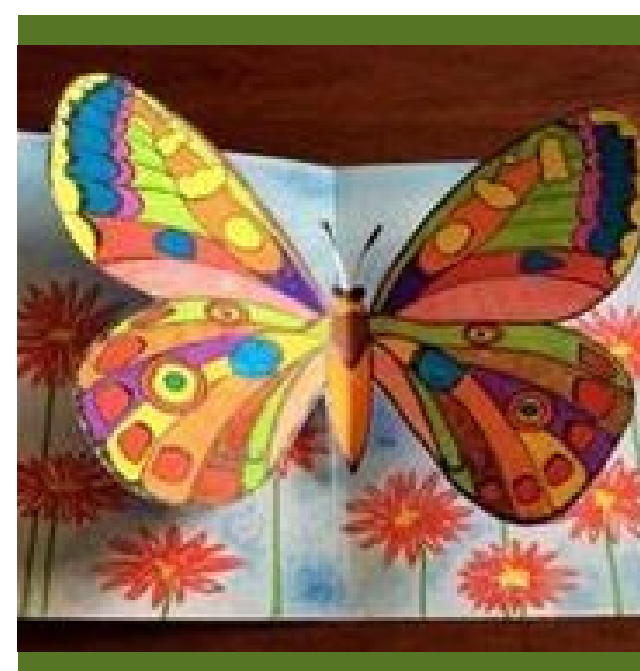

Весна

Весняні творчі поробки, фотозони. Фантазуємо чекаємо на справжні дива.

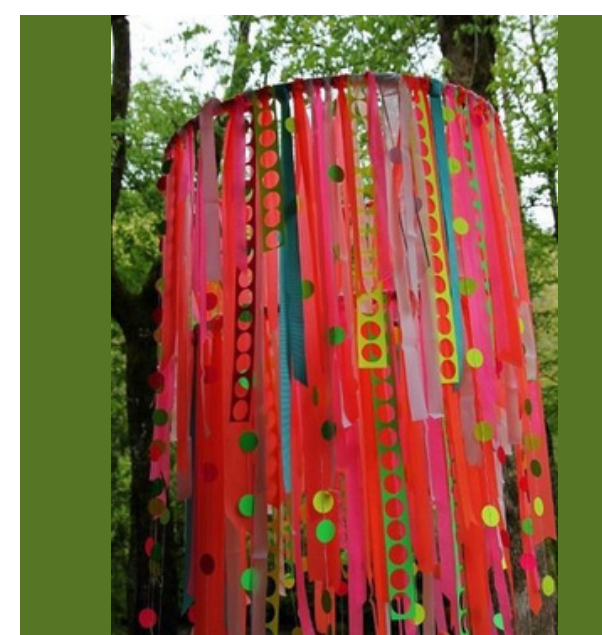
Створюємо красу

Оформлюємо фотозону

Куточки затишку

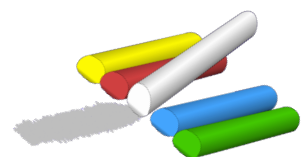

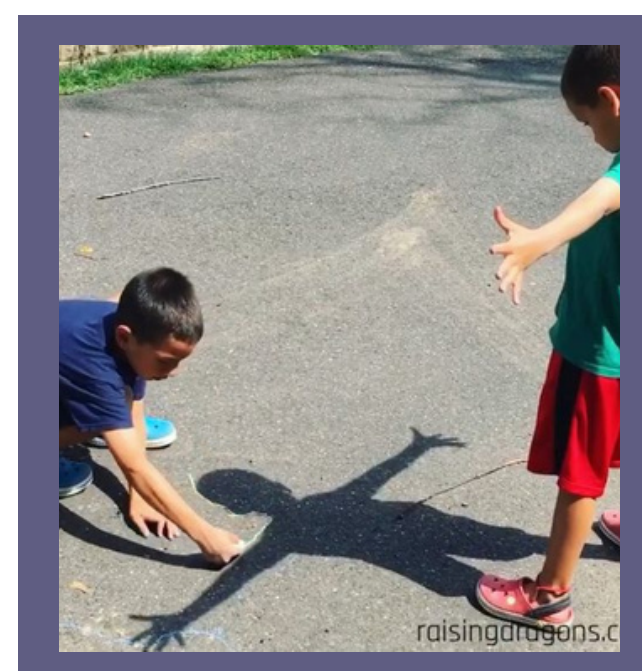
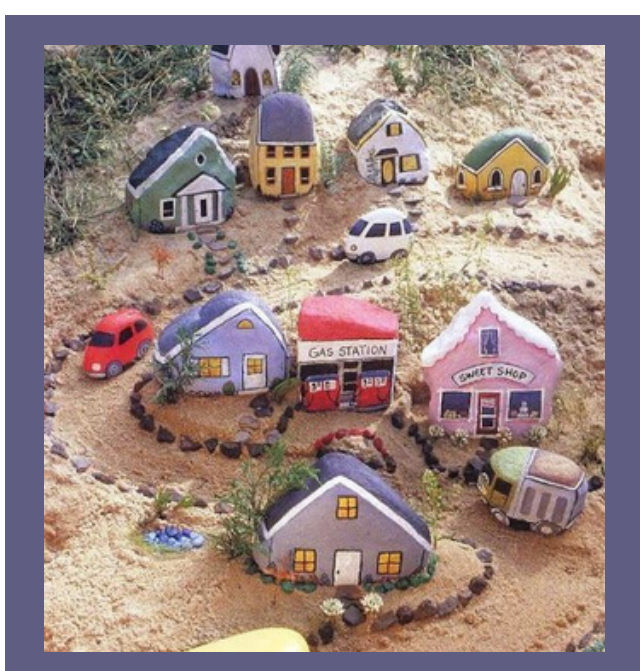
Дитяча творчість та діяльність на майданчику

У теплу пору року майже всі види діяльності дітей можна перенести на майданчики.

Дитяча творчість на майданчику

Використані джерела

Дизайн майданчику

Обов'язково для відвідування

3D-скульптури з паперу

Паперова текстура

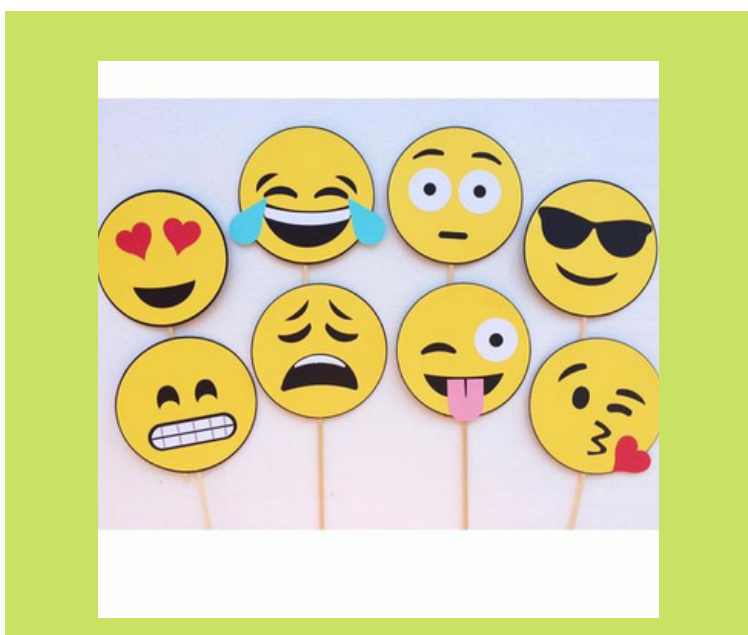
Цікаві ідеї для творчості

Готуємось до літніх розваг

Ємоджі

Шаблони

Абстракціонізм

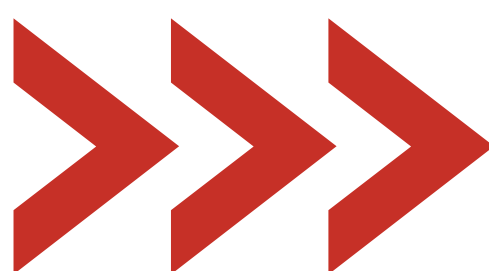
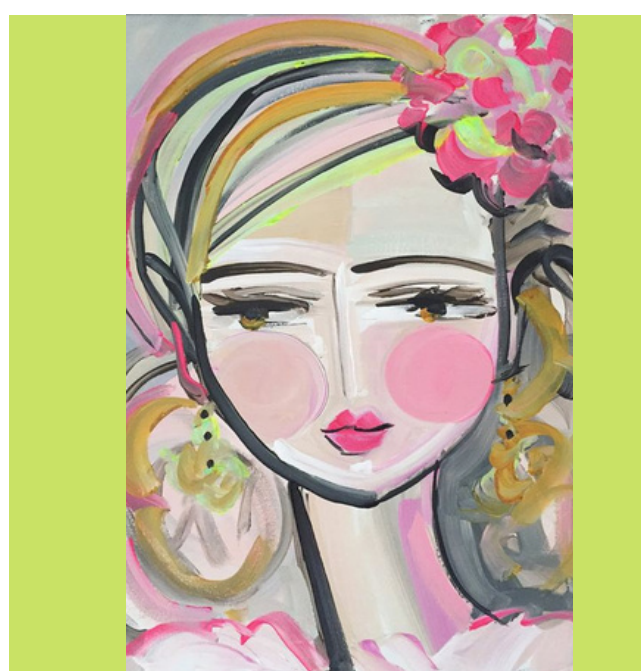
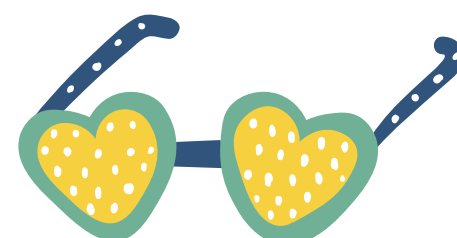

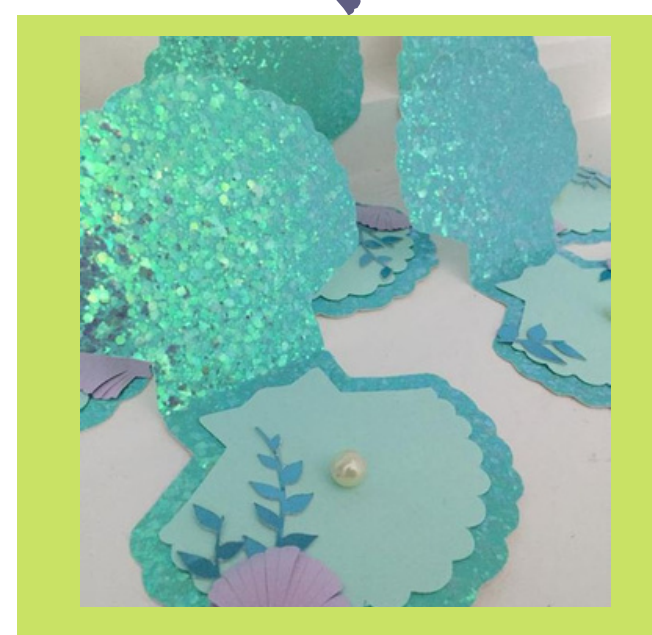
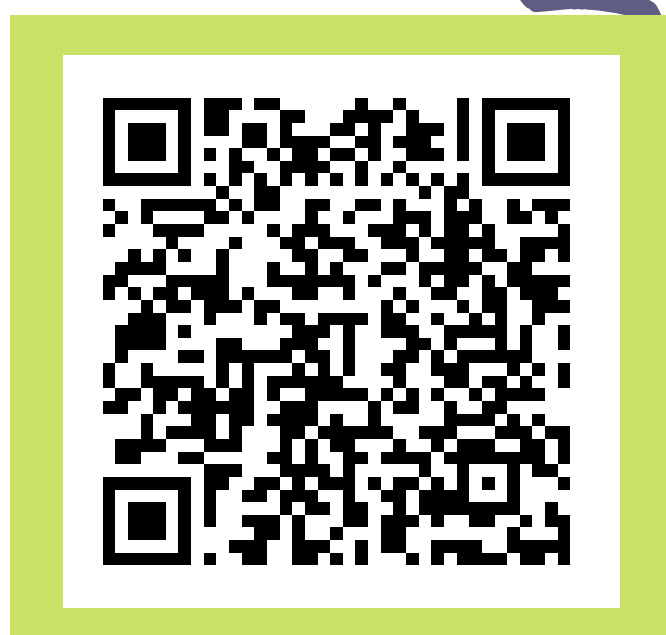

Цікаві ідеї для творчості

Варіації портрету

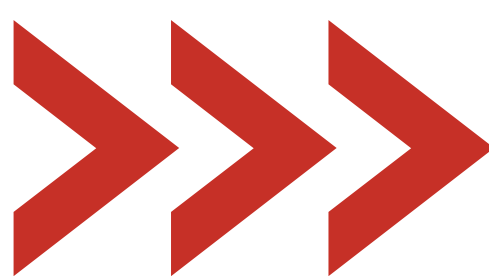
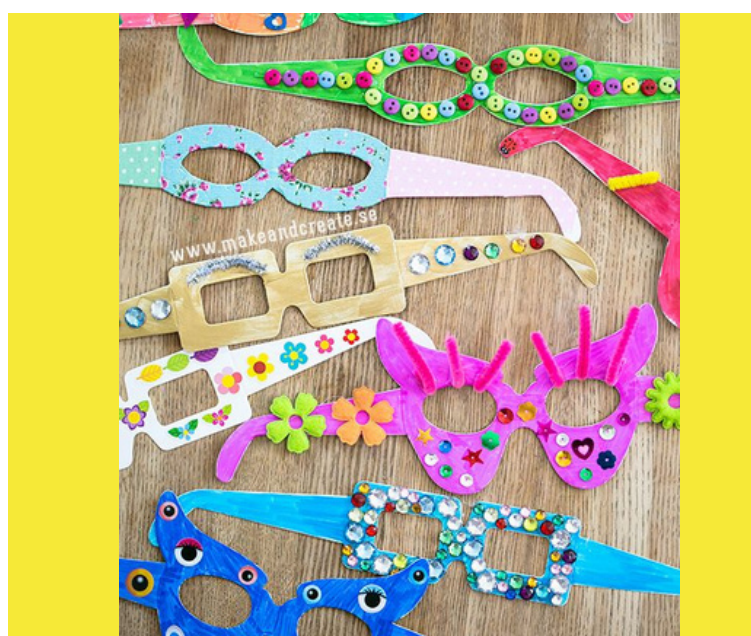
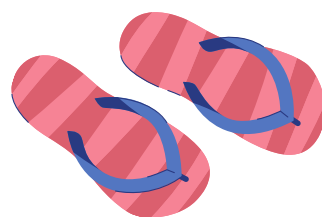
Елементи декору для морської вечірки

Літня творчість

Шаблони

Ідеї дизайну свят на майданчику

Космічні технології

Neon flames. На цьому ресурсі разом з дитиною Ви створите свою Галактику. 8 неонових кольорів, які утворюють сяючі розводи, допоможуть розслабитись, дадуть відпочинок. Якщо до вправ додати прослуховування класичної музики, відчуття гармонії Ви і Ваша дитина збережете довгий час.

Silk. Якщо Ви любите створювати мандали, то Вам із Вашою дитиною за цим посиланням. У доступі 7 кольорів, можна регулювати кількість крапок, з яких виходитимуть промені, а також напрям їх руху. В залежності від швидкості руху мишки, її напрямку, будуть утворюватись елементи мандали. Ви зможете поділитись результатом співтворчості у соцмережі, де можна відстежувати покроковий процес малювання.

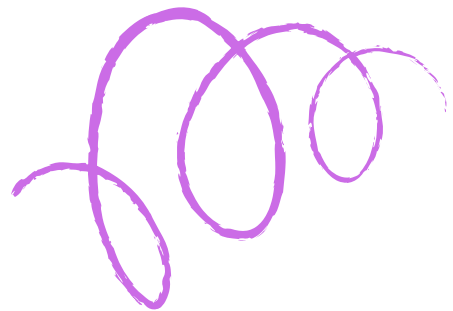
Flaim painter. Малювання вогнем? Чому б ні? Маленький вогник не стоїть на місці, змінюючи свою форму, а, відповідно, і напрям та розмір вашого віртуального пензлика, зачарує. Ви разом з дитиною створите новорічну казку, або нову історію для Снігуроньки чи Веснянки.

Космічні технології

Piskel app. Пікселі. Малювати чи моделювати? Чи – конструювати? Чи – навіть рахувати. Вибір за Вами і Вашою дитиною. Створюйте картинки за допомогою пікселів. Малювати легко, створені шедеври можна перетворити в анімацію, зберегти свою роботу в форматі PNG або GIF чи отримати посилання на неї. Крім цього програма доступна оффлайн для Windows та Mac OS.

Webcherty. Малювати і розвивати обидві півкулі головного мозку. Створюйте симетричні малюнки за допомогою цієї програми. Ви можете міняти прозорість пензлика, використовувати будь-які кольори чи їх тони, відмінити свої дії та завантажувати створений малюнок. Спершу буде незвично, проте після кількох тренувань. Ви і Ваша дитина створите свій скрінсейвер.

Fox crow. Малювати за допомогою ліній, пташок, стрілочок, листочків, квіточок, геометричних та більш чудернацьких фігур – кожен колір має свій набір інструментів, які відрізняються масштабом, прозорістю, формою тощо. Вам потрібно просто водити стрілочкою на полотні, все інше зробить редактор.

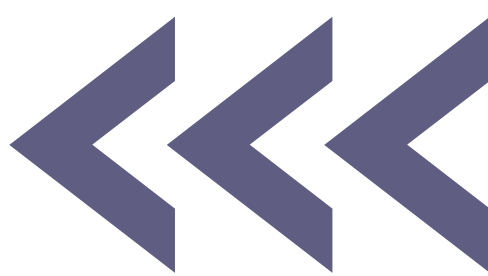
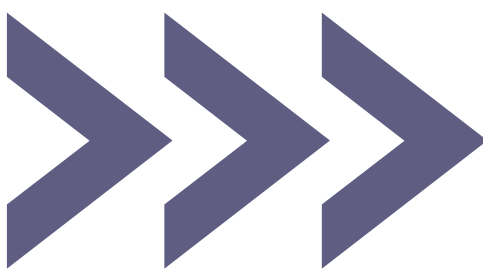

Космічні технології

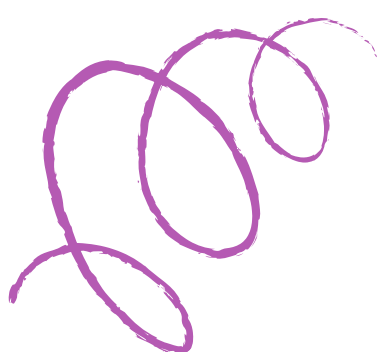

Kids Doodle - ідеальна гра для дітей від 2 до 8 років, щоб намалювати простір, неонові або магічні сторінки каракулей.

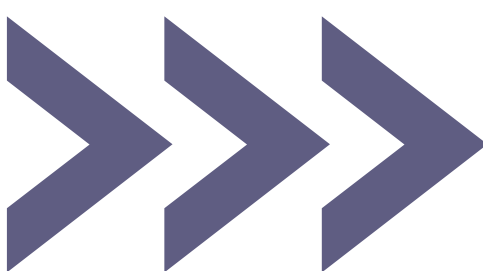

Вироби з пластиліну: будиночки і фортеці .

У цьому додатку Ви знайдете докладні схеми ліплення виробів з пластиліну, які будуть зрозумілі різним віковим категоріям.

Origami - Simple Paper Folding Instructions - У додатку пояснюється, як зробити традиційні фігурки з паперу.

P.S. Практична частина

Заняття з художньо-продуктивної діяльності для молодших підлітків творчої студії "Фантазія" відбуваються на базі Центральної бібліотеки імені Д.І. Писарева Немацького району м. Харкова.

Подорожуємо Європою. Франція

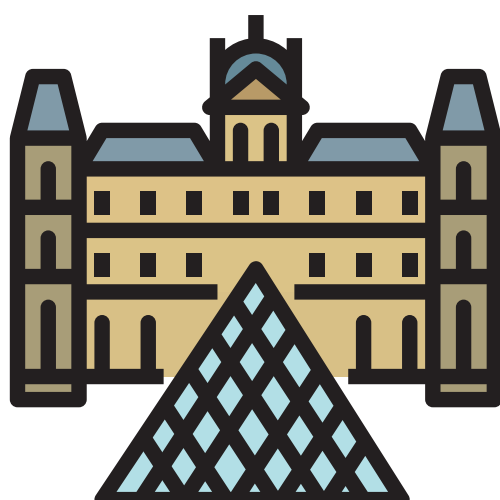
Франція вважається провідною країною моди та дизайну. Символом Франції є знаменита Ейфелева вежа, яка знаходиться у Парижі. Саме у Франції виготовили знамениту Статую Свободи, яка є символом США.

Франція подарувала світові великих письменників, художників, співаків, кіноакторів і модельєрів.

Саме французька кухня вважається однією з найбільш вишуканих.

Кожен день у Франції публікуються 2 кулінарні книги!

Лувр художній музей в Парижі, один з найзнаменитіших і великих музеїв світу.

Матеріал для виготовлення листівки

- 1. Кольоровий папір для основи листівки*
- 2. Готовий шаблон "Ейфелева вежа", черевички, метелик*
- 3. Роздрукований готовий текст на французькій мові*
- 4. Клей-олівець або клей ПВА, ножиці, кольорові олівці, фломастери*

P.S. Практична частина

Подорожуємо Європою. Греція

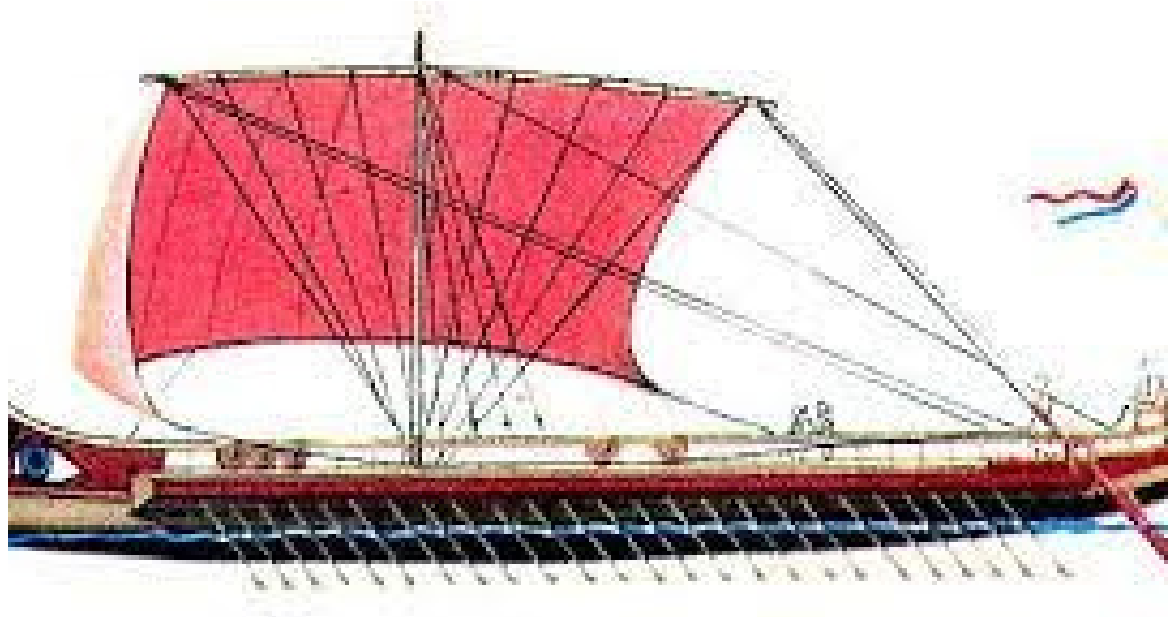
Греція по-грецьки - це Еллада, а греки - елліни і еллініди. Еллада (фрегат) - флагманський корабель флоту Греції

Греція це незвичайна країна з неймовірною історією та культурою.

Давньогрецький театр Діоніс розташований в Афінах.

Олімпійські ігри зародились саме у Греції та проходили у місті Олімпія.

Сучасні сандалі саме походять з Греції. Слово «сандалі» - має грецьке походження, воно означає «підшва, прикріплена до ноги ремінцями». Танець "Сиртакі" один із найвідоміших грецьких танців, відомих у всьому світі

Матеріал для виготовлення сандалів

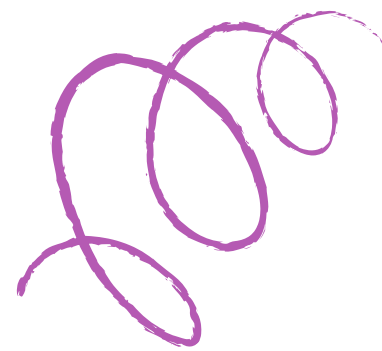
1. Картон для виготовлення основи для сандалів
2. Кольоровий папір
3. Клей-олівець або клей ПВА, ножиці, кольорові олівці, фломастери
4. Прикраси для декорування сандалів

P.S. Практична частина

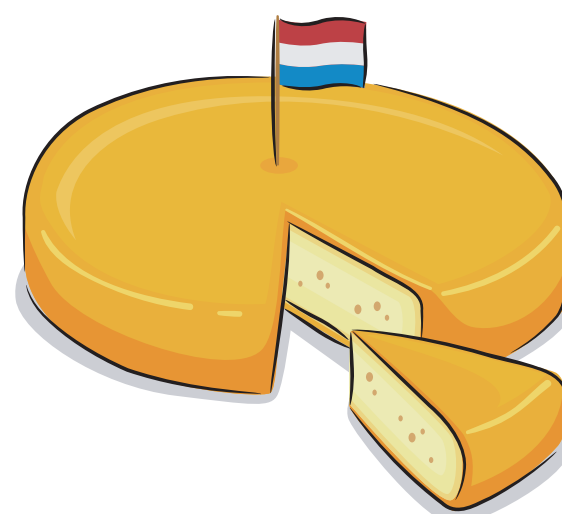
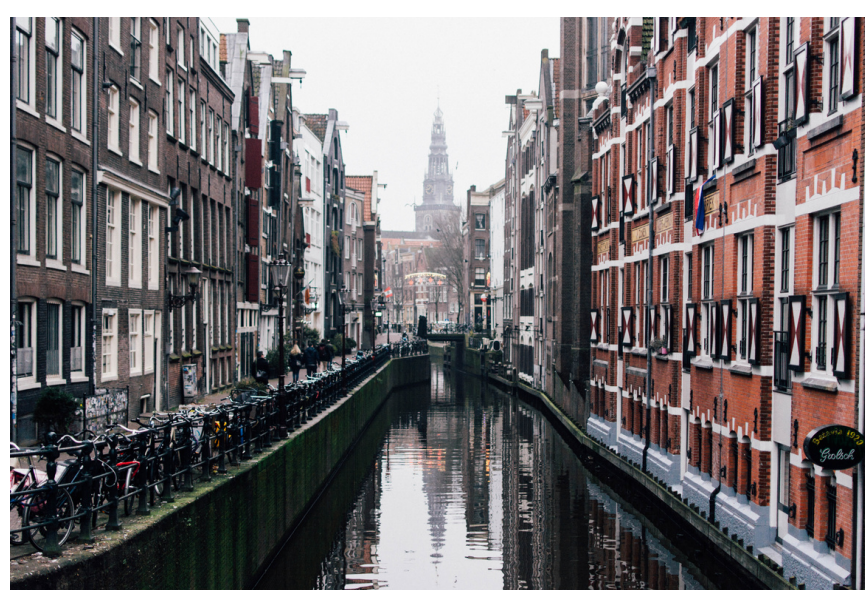
Подорожуємо Європою. Нідерланди

Символи Нідерландів – це сир, вітряки, велосипеди, канали, квіти.

Помаранчевий – національний колір Нідерландів. Столиця Нідерландів – Амстердам. Саме в Амстердамі налічується 1200 мостів і 160 каналів. Найбільший музей мистецтв, який був заснований у 1808 році також розташований в Амстердамі.

Нідерландці віддають перевагу екологічному транспорту і користуються велосипедами.

В Нідерландах дбайливо ставляться до тварин і навіть є дитячі садочки саме для домашніх улюблениців, поки їх господарі працюють.

Виготовлення вітряка з папіру

Матеріали:

- 1. Шаблон вітряку*
- 2. Клей-олівець або клей ПВА, ножиці, пластилин, бусини*
- 3. Бамбукові шпажки, коктейльні трубочки*

СПИСОК ВИКОРИСТАННИХ ДЖЕРЕЛ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ МАТЕРІАЛУ

- 1. Естетичне виховання у школах Слобожанщини (друга половина ХІХ – початок ХХ століття): історико-педагогічний аспект : навчальний посібник / [Криштоф С.Д., Микитюк О.М., Ворожбіт-Горбатюк В.В., Янц Н.Д.]. – Х. : Видавець Іванченко І.С., 2014. – 166 с.
- 2. Крутій К.Л., Сучасне заняття в дошкільному навчальному закладі: традиції чи інновації? Монографія. - Запоріжжя: ТОВ "ЛІПС" ЛТД, 2009. - 176 с.
- 3. STREAM-освіта, або Стежинки у Всесвіт: альтернативна програма формування культури інженерного мислення в дошкільників / автор. колектив; наук. керівник К. Л. Крутій - 2-ге вид.. випр. - Запоріжжя: ТОВ "ЛІПС" ЛТД, 2019 - 146 с.
- 4. Ратковски, Н. Разреши себе творить. Артбуки, эскизные блокноты и путевые дневники/Натали Ратковски. - М. Манн, Иванов и Фербер, 2013. - 336 с.
- 5. Сігел Деніел, Брайсон Тіна. Секрети мозку: 12 стратегій розвитку дитини. /пер. з англ. Ірина Борщ. – 2-ге вид. – Київ: Наш формат, 2018. – 192 с.

Інтернет-ресурси

Влада
Супер!
О стільки всього цікавого. Де можна знайти цей матеріал?

Марина
Pinterest. Платформа для візуального пошуку ідей.

Влада
А ще?

Марина
Читайте, шукайте та надихайтесь новими ідеями. Будьте відкриті, але зберігайте свою індивідуальність.

Pinterest

Krokotak

Art projects

*Всі зображення, які використанні у публікаціях розміщені у вільному доступі в мережі Інтернет

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ БАТЬКІВ І ПЕДАГОГІВ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ СЦЕНАРІЇВ СУЧАСНИХ СЕРВІСІВ І ЦИФРОВИХ ЗАСТОСУНКІВ В ОРГАНІЗАЦІЇ ХУДОЖНЬО-ПРОДУКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ

SHTEFAN.MARIS@GMAIL.COM
WWW.DIALOG2020.TILDA.WS

Навчальне видання

**Методичні рекомендації для батьків і педагогів щодо використання
сценаріїв сучасних сервісів
і цифрових застосунків в організації художньо-продуктивної діяльності дітей**

Укладачі:

Штефан М., Ворожбіт-Горбатюк В., Доценко С.

Відповідальний за випуск: М.В. Штефан.

Видано коштом укладачів.

Відповідальність за зміст, дотримання положень
академічної доброчесності покладається на укладачів.

Підписано до друку 14.11.2021 Формат 60х84 1/6. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Друк – цифровий. Ум.друк.арк 2,32. Обл.-вид.арк. 2,08. Зам. № 8 Наклад 100 прим. Ціна договірна

ФОП Черноусов Олексій Ігорович Україна, 62466, Харківська область, Харківський район, смт.
Хорошеве, вул. Тимура Фрунза, буд. 4, кв. 6

Дані про реєстраційний номер платника єдиного внеску: 10000001521874 т.: +380677982435